

Tartalomjegyzék

Gergely István: A Masinaház homlokára.....	2
Völgyi János : Tavaszi akvarell.....	3
Gergely István: Hegykő borához.....	4
Völgyi János : A fény felragyog.....	5
Gergely István: Tavaszillattal álmodom.....	6
Völgyi János :Az égre nézek.....	7
Gergely István: Töltöttem magamnak bíborszín időt.....	8
Völgyi János :Menekül a gondolat.....	9
Gergely István: Egyszerű imádság.....	10
Völgyi János :Emléklap.....	11
Gergely István:Tízforrás fesztivál.....	12
Völgyi János :Könnycsepp.....	13
Gergely István: Tornyok.....	14
Völgyi János : Jó volna.....	15
Gergely István: Egy jobb világra.....	16
Völgyi János : Már elhagytam.....	17
Gergely István: Álmodik a nyár.....	18
Völgyi János : Mindez, a Te hatalmad.....	19
Gergely István: Országodban.....	20
Völgyi János :Kései szonett.....	21
Gergely István: Minden jót mindenkinek!.....	22
Völgyi János : Tűnődés.....	23
Völgyi János :Ismeretlen.....	24
József Attila: Ime, hát megleltem hazámat.....	25
Ernst Jandl: Kotverkrustet, ausgemergelt.....	27
Ady Endre: Sem utódja, sem boldog őse.....	28
Faludy György: Exodus.....	29
Babits Mihály: Jónás imája.....	30
Johann Wolfgang von Goethe: Lebensregel.....	31

Gergely István: A Masinaház homlokára

Szél simogatta s naptól érett húsa gyümölcsnek,
Tűzön lehelte ki lelkét s született újjá és fények,
Illatok, ízek igéje bűvöli nyelved hámját,
Szíved midőn ég hiába, párlata oltsa hiányát,
Lelked csituljon s örvendj! Nem lehet óhajom más, csak:
Rád mosolyogjon ez egy csepp pálinkája a nyárnak!

Völgyi János : Tavaszi akvarell

Zöld ruhát öltött a táj,
benne fehér ingű fák,
barna avarban kék ibolyák,
kertben lángoló tulipán.

Az ég kékjében
rongyos felhők lógnak,
s az aranyló napsugárban
madarak nyújtóznak.

Csendes tó partján
egy ember ül,
s gondolataiban
mélyen elmerül.

A képet így zárja
keretbe egy fasor,
és a távoli
kebel-ívű horizont.

Gergely István: Hegykő borához

Vándor, itt pihenőt lelj, vesd neki hátad a padnak,
Vándorbot, heveredjél, várd míg ők poharaznak,
Száz utak száz pora reszkess, torkom fátyolozóan,
Hegykő hús bora mosson s csengjen hangom a szóban!

Völgyi János : A fény felragyog

A fény benned van,
s felragyog
amikor akarod.
Ha kitárod karod,
hogy segíts másokon,
ha lehajolsz
az elesettért,
ki hálából rád néz,
ha kenyeredből
másnak is törsz
egy darabot,
ha átadod
szíved kulcsát,
hogy embertársad
betérjen hozzád,
akkor,akkor,
a fény felragyog.

Gergely István: Tavaszillattal álmodom

Ha nem bánod, hát küldenék:
Kék tajtékos fehér tavat,
fűzöttet vagy ragasztottat,
ringassanak felnőttesek.

Ha nem bánod, hát szólalnék:
Halkan mondott szoros szókat,
s ha nem lehet mélyről szóltat,
inkább túrnék, nem hazudnék.

Ha nem bánod, hát vallanék:
Mélybe gyötrött bűneimről,
mielőtt még mérgük megöl,
feloldozó szót hallanék.

Ha nem bánod, hát hallgatnék:
Írva, mondva, vallva minden.
Aggott ország ne érintsen.
Tavaszillattal álmodnék.

Völgyi János :Az égre nézek

Az égre nézek,
s könnycseppjeimen
a fáradt napsugár
megbotlik minden délután.
Amikor Te meghaltál.
Az égre nézek,
túl a felhők mögé,
hova csak a gondolat ér el,
ott talállak Téged:
már tudom hol keresselek,
ezüst glóriával fejedem,
anyám !

Gergely István: Töltöttem magamnak bíborszín időt

Töltöttem magamnak bíborszín időt,
fény felől küldött rám illatos szellőt,
prizmáján török, de tölti is a nap.
Szerelmed fűszere ajkamba harap.

Kortyoltam magam, majd veled s veletek.
Felét már megittam s mégis nevetek,
mert a nemes bor olyan, mint a kincs,
felét már leélted s egy rossz cseppje sincs.

Völgyi János :Menekül a gondolat

Hol gyümölcsfák virágoztak,
a domboldal elvadult,
mert sokan hiányoznak,
lelkemben bánat dül.

A fák csupasz gallyai
riadtan merednek az égre,
s az ég éhes madarai
az időtől kegyelmet kérnek.

A harangszó a felhőkre ül,
messze sodorja a szél,
s a gondolat oda menekül,
hol még él a remény.

Már egyre több az idegen,
keresem az ismerős arcokat,
céltalan várok a hidegen,
csak képzelem,hogy még itt vannak.

Hiányzik anyám hangja,
bús szemének villanása,
hiányzik haja fehérsége,
s arcának minden rezdülése.

Gergely István: Egyszerű imádság

Tégy engem békéd eszközévé.
Hol gyűlölet van, szeretetet vigyek,
hol neheztelés, békességet tegyek.
Egyesítsem a konok széthúzókat,
felemeljek hitüket elhagyókat.
Tégy engem békéd eszközévé.

Hadd adjak sötétbe fulladónak fényt,
kétségbe zuhanónak jó reményt.
Vigasztaljak, ne csak vigasztaltassak,
ne csak hallgassanak, meg is hallgassak.
Tégy engem békéd eszközévé.

Add, hogy úgy szeressek, ahogy Te is mindig,
megbocsássak s bűnöm bocsáttatik,
hogy adjunk mindent és ha majd meghalunk,
tetteink megmérnek s megnyílik kapunk.
Tégy engem békéd eszközévé.

Völgyi János :Emléklap

Még nyílnak a ház előtt
kertünk pompás virágai,
de a távoli rétet és mezőt
eltakarják a ködök árnyai.
Megunt dalokat lihegnek
a szikkadt füvek és bokrok,
és egy új zenét zizegnek a fáradt őszi lombok.
A vénülő nyár itt hagyott
egy sárgult emléklapot:
“Egyszer minden pompa,
vérét, az Időnek kiontja !”

Gergely István:Tízforrás fesztivál

Tűzhely melege

Ízek erdeje

Zene zamata

Filmek folyama

Országos mese

Rege s festménye

Régmúlt és eljövő,

Álmodó idő.

Szépség szerető

FESZTIVÁLleső.

Völgyi János :Könnycsepp

A könnycsepp te vagy !

Benne van szíved
minden rezdülése,
benned van hangod remegése,
benne van tiszta arcod,
ijedt szemed fénye.

A könnycsepp te vagy !

Üzenet a világnak,
apádnak, anyádnak,
üzenet édes gyermekeidnek,
a lélek fenségének.

A könnycsepp te vagy !

ne töröld le arcodról,
engedd benne látni
mások szeme fényét !

Gergely István: Tornyok

Felhőtorony csúcsán
megpihen a nap,
s elnézi a templomét:
melyikük boldogabb?
Egyikük földön állva
felszúrja az eget,
másikuk röpke léte
esőket ereget.

Völgyi János : Jó volna

Jó volna
ha a Nap mindenkire
ragyogna
jó volna
megtisztulni
a szűz hóval
versenyt úszni a folyóval
együtt szállni
a széllel
pihenni diófa hűvösében
lángoló pipacsok között
virítani a réten
margaréta-fehéren
harmatvizet inni
tulipán kelyhéből
szelíd állatot etetni
adakozó tenyérből
jó volna
örömkönnyeket kicsalni
szemed kék egéből.
Jó volna
ha az Isten hozzánk hajolna !

Gergely István: Egy jobb világra

A feledett ünnepekre,
az elhagyott istenekre,
hamvukba holt álmainkra,
hamvukban sült pogácsákra!
Emelem poharam!

Jól meggondolt gondolatra,
arra is, ki meggondolta,
arra is, ki elhallgatta,
hallgatta s elhallgattatta!
Emelem poharam...

Szeretetlen kedvesekre,
megszeretett kevesekre,
csodálatos csalódásra,
varázslatos vajúdsra!
Emelem poharam!

Boszorkányos születésre
meglepődő ébredésre,
bárányfogú farkasokra,
tűzhelyfűtő sárkányokra
emelem poharam!

Völgyi János : Már elhagytam

Már elhagytam régi tárgyaimat:
a csúzli gumija elszakadt,
gimis sapkám megfakult,
s negyvenéves por fedi.
Polcaim meghajoltak
a könyvek súly alatt,
olvasatlanul hagyni könyvet
sokáig nem szabad.
Sír utánam
roskadt biciklim kereke,
levegőjét kiengedte,
már nem akar szolgálni.
Testemen a kín,
néha jelez valamit,
s a bélyegen,mit gyűjtöttem,
rám mosolyog Gagarin.

Gergely István: Álmodik a nyár

És igenis, álmodhat a nyár:
nemcsak kopasz fák alatt,
avart kavará szélben
álmodsz fényes szárnyakat
köddel szomorú télben.

Mert igenis álmodik a nyár:
tavaszt olvadt hó fölött,
szellőt, susogó kéket,
bimbót, bújva ág között,
játészó, szökkenő léptet.

És csakugyan, álmodhat a nyár:
láthat érő vágyakat,
termést, ringató szélben,
boldog, égő ágyakat,
magvat, fogadó kéjben.

És biztosan álmodik a nyár:
álmot hosszú ős felől,
puhán maradó fészket,
kaput, melyet fény jelöl,
s tárul, befogad téged.

Völgyi János : Mindez, a Te hatalmad

Ahogy szőlő alvó rügyeiből
kipattan az élet zöldje,
ahogy a verejték hull
anyám homlokáról a földre,
ahogy virít az almafa virága,
akár egy vőfély bokrétája,
ahogy a fáradhatatlan méh
nektárt gyűjteni útra kél,
ahogy a lélekharang megcsendül,
s a falura néma döbbenet ül,
ahogy gyermekem nyugtalanul keres,
s hangjában érződik, elveszíthet,
ahogy a tavaszi szellő körbejárja arcomat,
s végigfut agyamon egy új gondolat...
Ez mind, mind a Te hatalmad
Istenem !

Gergely István: Országodban

Országodban
Tüzet lelek
Parazsából
Tüzet veszek
Magvát vetem
Hideg földbe
Terméketlen
Temetőbe

Ajkaidról
Tüzet veszek
Szerelmedtől
Lángot vetek
Magvam vetem
Meleg ágyba
Virágfiú
Szökken szárba

Temetőből
Szántóföldet
Parazsadból
Melegséget
Ajkaidról
Kedvességet
Virágszálból
Reménységet!

Völgyi János :Kései szonett

Ha az utcán sétálsz,
lépteid nyomába lépek,
ha hallom cipőd kopogását,
az ritmus szívem ütemének.

Ha egy almába harapsz,
abból én is kérek,
tudom,bűnbe csalsz,
de ettől már nem félek.

Közel vagy,mégis távol,
a szívem hiába lánzol,
tüze hevét nem érzed.

S ha néha-néha álmodom,
sejtelmesen mosolyogsz,
akkor vagy enyém egészen.

Gergely István: Minden jót mindenkinek!

szerelemben fogantatást
anyád hasán simogatást
megnyugtató ritmusokat
elringató dallamokat
Minden jót mindenkinek!

nehéz-könnyű megszületést
mellek között átölelést
természetes erős sírást
boldogságos gyermekáldást
Minden jót mindenkinek!

hideg télben melegséget
elegendő eleséget
fájdalomban vigasztalást
könnyhulláskor rámosolygást
Minden jót mindenkinek!

egészséget nyavalyában
könnyű légzést fulladásban
mankó mellett szellőléptet
szárnyatlan is madárreptet
Minden jót mindenkinek!

öregségben társaságot
másnap teljesülő álmot
összegyűjtött emlékeket
mindhalálíg élt életet
Minden jót mindenkinek!

szeretetben elbocsátást
könnyű szívvel elindulást
fájdalmatlan eltávozást
amint eljön, viszontlátást
Minden jót mindenkinek!

Völgyi János : Tűnődés

A középkor nyugalmát,
a szerzetesek áhítatát
vágyom vissza,
az embert,ki tiszta forrás
vizét issza,
az ereklyék misztikus
csodálatát,
az erkölcs rejtett buzgalmát
vágyom vissza...
az embert,ki kódex
fölé hajol,
s gyöngy betűit írja.

Völgyi János :Ismeretlen

/Kalmár Miklós emlékének/

Először a telefonszám halt meg:

“ a hívott szám ismeretlen”.

Azután a mosolya,

a szeme csillogása,

ahogy a jó bort ízlelte.

Valós lénye,

már csak halovány emléke

a feledtető időnek.

József Attila: Ime, hát megleltem hazámat

Ime, hát megleltem hazámat,
a földet, ahol nevemet
hibátlanul írják fölém,
ha eltemet, ki eltemet.

E föld befogad, mint a persely.
Mert nem kell (mily sajnálatos!)
a háborúból visszamaradt
húszfilléres, a vashatos.

Sem a vasgyűrű, melybe vésve
a szép szó áll, hogy új világ,
jog, föld. - Törvényünk háborús még
s szebbek az arany karikák.

Egyedül voltam én sokáig.
Majd eljöttek hozzám sokan.
Magad vagy, mondták; bár velük
voltam volna én boldogan.

Igy éltem s voltam én hiába,
megállapíthatom magam.
Bolondot játszottak velem
s már halálom is hasztalan.

Mióta éltem, forgószelemben
próbáltam állni helyemen.
Nagy nevetség, hogy nem vétettem
többet, mint vétettek nekem.

Szép a tavasz és szép a nyár is,
de szebb az ősz s legszebb a tél,
annak, ki tűzhelyet, családot,
már végképp másoknak remél.

Attila József: And So I've Found My Native Country...

And so I've found my native country,
that soil the gravedigger will frame,
where they who write the words above me
do not for once misspell my name.

This black collection-box receives me
(for no one needs me any more),
this Iron Six that was worth twenty,
this coin left over from the war.

None needs that iron ring inscribed
with sweet words, that the world is new:
rights, land. -- Our laws are the leftovers;
now pretty gold rings all pursue.

For many years I had been lonely.
Then many people visited.
I'd have been happy if they'd stayed.
You are alone, was what they said.

And so I lived, useless and empty,
and now I see it all quite plain.
They let me play the fool until
by now even my death's in vain.

All through my life I've tried to weather
the whirlwind that would always blow.
I was more sinned against than sinning,
and it's a laugh that it was so.

Spring, summer, autumn, all are lovely;
but winter's loveliest for one
who hopes for hearth and home and family
only for others, when all's done.

Translated by Frederick Turner & Zsuzsanna Ozsváth

Ernst Jandl: Kotverkrustet, ausgemergelt

Kotverkrustet, ausgemergelt,
wankt in wundenmüdem Tritt
graues Haar durch graue Straßen
und ich wanke mit .....

Lippen, schmerzensmüd zerbissen
Haar zerraut und stur der Blick,
lumpengehüllt, zerrissen -
stumm wanke ich mit .....

Weiter geht es. Endlos ewig
pulst der gleiche dumpfe Schritt
durch die Menschen aller Zeiten
Doch ich – geh nicht ewig mit.

Februar 1944

Ernst Jandl: Sárkérgezen, kimerülten

Sárkérgezen, kimerülten
ing, lépve gyötrő sebén,
szürke haj a szürke utcán
s vele ingok én...

Ajkak, kintől elharapva,
kócos haj s megtört szemfény,
rongyba bújtan, megszakadva
némán ingok én...

S így tovább. A fojtott lépés
pulzál örökké erén
minden idők emberének.
De én – már nem megyek én.

1944. február

Übersetzt von István Gergely

Ady Endre: Sem utódja, sem boldog őse

Sem utódja, sem boldog őse,
Sem rokona, sem ismerőse
Nem vagyok senkinek,
Nem vagyok senkinek.

Vagyok, mint minden ember: fenség,
Észak-fok, titok, idegenség,
Lidérces, messze fény,
Lidérces, messze fény.

De, jaj, nem tudok így maradni,
Szeretném magam megmutatni,
Hogy látva lássanak,
Hogy látva lássanak.

Ezért minden: önkínzás, ének:
Szeretném, hogyha szeretnének
S lennék valakié,
Lennék valakié.

Jemandem nahe sein

Keine Kinder, keine Erben,
Ohne Freund und fremd zu sterben.
Niemandem nah zu sein,
Niemandem nah zu sein.

Wie alle Menschen bin ich mehr,
Exotisch, Rätsel, fremd und schwer,
Ein fernes Flammenlicht,
Ein fernes Flammenlicht.

Nein, so kann ich nicht mehr bleiben,
Ich muß und will mich deutlich zeigen,
Endlich gesehen sein,
Endlich gesehen sein.

Hab mich gequält und aufgerieben
Und will doch nur, daß sie mich lieben,
Jemandem nahe sein,
Jemandem nahe sein.

Übersetzt von Wilhelm Droste

Faludy György: Exodus

Vagy ötvenen lehattunk, tán még
többen. Hegykőnél jöttünk át,
s az öregek miatt oly lassan,
mint hogyha csak az éjszakát

akartuk volna megkerülni.
Szemerkélt. Balról könnyű köd.
Jobbkéz felől, a csapás mellett
magasra hányt, vizes rögök,

akárcsak egy frissen kiásott
tömegsírnál. Zsuzsa kezét
fogtam. Négyszáz forintot hoztunk
magunkkal, meg két fogkefét.

Így mentünk északra. Mögöttünk
nagy messziről géppuska szólt,
aztán zöld rakéta jelezte:
szabad az út. Olyik dúdolt,

más felsóhajtott, hogy hazáját
cipőtalpán nem viszi el,
más meg, hogy szabad költözési
jogát senki nem veszi el;

mi hallgattunk. Két térdkalácsom
alatt ólom és mintha csak
előre görbedő tarkómon
cipeltem volna magamat.

Ne félj! Ma jeges még az emlék.
Idővel egyre édesebb.
És forróbb. Ez a határárok.
Ugorj! Az ugrás végleges.

Ugorj! A fájdalom veled jön,
sosem szabad elmúlnia.
Mint zseblámpa, melyet letettek:
világol túlhan Ausztria.

Babits Mihály: Jónás imája

Hozzám már hűtlen lettek a szavak,
vagy én lettem mint túláradt patak
oly tétova céltalan parttalan
s úgy hordom régi sok hiú szavam
mint a tévelgő ár az elszakadt
sövényt jelző karókat gátaikat.
Óh bár adna a Gazda patakom
sodrának medret, biztos úton
vinni tenger felé, bár verseim
csücskére Tőle volna szabva rim
előre kész, s mely itt áll polcomon,
szent Bibliája lenne verstanom,
hogy ki mint Jónás, rest szolgája, hajdan
bujkálva, később mint Jónás a Halban
leszálltam a kinoknak eleven
süket és forró sötétjébe, nem
három napra, de három óra, három
évre vagy évszázadra, megtaláljam,
mielőtt egy mégvakabb és örök
Cethal szájában végkép eltünök,
a régi hangot s, szavaim hibátlan
hadsorba állván, mint Ő sugja, bátran
szólhassak s mint rossz gégémbe telik
és ne fáradjak bele estelig
vagy míg az égi és ninivei hatalmak
engedik hogy beszéljek s meg ne haljak.

Johann Wolfgang von Goethe: Lebensregel

Willst du dir ein hübsch Leben zimmern,
Mußt dich ums Vergangne nicht bekümmern,
Das Wenigste muß dich verdrießen;
Mußt stets die Gegenwart genießen,
Besonders keinen Menschen hassen
Und die Zukunft Gott überlassen.

Élet-szabály

Ha akarsz csinos életet,
Akkor a múltat föl se vedd;
Kerüld, mi bosszant szertelen,
Élvezd, a mit hoz a jelen,
Embert ne gyűölj, bárminőt,
És bízd Istenre a jövőt.

Fordította: Dóczi Lajos